

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

POSKUS UGRABITVE. — Pahlja Franc iz St. Petra pri Novem mestu in Fortuna Franc. Od teh je obsojen na smrt Leopold Klančar, Kovačič Anton na 20 let, Fortuna na 16 let in Pahlja na 7 let.

Istočasno je bil dalje obsojen sodnik Logar Franc na 20 let, posestnik Lah Mihael na 18 let, sodni sluga Lindič na 5 let in Kocjan Marija na 3 leta.

Značilno je, da se je Lah Mihael vrnil iz begunstva. Ker so partizanski agitatorji vedno zahtevali, da se begunec ne bo nič zgodilo, če se vrnejo, je odšel iz Judenburga domov v Dobrnič. Dobra priča, da komunistom ni nikoli verjeti.

Gori imenovani so vsi obtoženi, da so sodelovali z domobranci proti komunistom. Da so bili res proti komunistom, je zelo verjetno, toda kaj bi bili resnično krivi, se še ne more vedeti, ker sme o obravnavi poročati samo komunistični časopis. Tako pišejo komunistični listi, da so nekateri obtoženci priznavali razne stvari, za katere so bili obtoženi. Toda priznati dejanje, se še ne pravi priznati krivdo, ker je morda dotični delal v samobrambi. Tako ni mogoče dognati, kaj je resnice na raznih komunističnih poročilih. Novomeški proces je v malem procesu, ki je bil oni proti škofu v velikem.

DUHOVNIK V JEČI. — Znan je tukaj pismo, ki ga je tajnik (Dalje na 2. strani)

Zed. države in Kitajska so podpisale medsebojno trgovsko pogodbo

Washington. — Ameriška in kitajska vlada sta podpisali medsebojno pogodbo, po kateri bosta obe deželi lahko neovirano trgovali druga z drugo. Ameriški vladni uradniki trdijo, da ta pogodba nima nobene zveze z notranjimi političnimi razmerami na Kitajskem. To pogodbo mora pa še odobriti ameriški senat in kitajska legislatura.

Glasilo te pogodbe smejo objavljati in trgovci ene dežele neovirano trgovati in potovati po drugi deželi. Smejo izvajati trgovske, industrijske, znanstvene, poučne in verske aktivnosti, v kolikor to dovolijo zakoni dotične dežele. V ta namen smejo kupiti ali vzeti v najem poslopja in zemljo. Amerikanci smejo organizirati korporacije na Kitajskem, Kitajci pa v Zed. državi. Ladje obeh držav smejo neovirano pluti v teritorialnih vodah in v pristaniščih ene in druge.

Ta pogodba pa v ničemer ne spremeni naselniških postav Zed. držav, ki dovoljujejo prido samo gotovemu številu Kitajcev v to deželo.

Albanci so streljali na angleško križarko

Trst. — V tržaško lukso je prišla poškodovana angleška križarka Leander, na katero so streljali albanske baterije, ko je plula mimo po Jadranu. Ladjo so že začeli popravljati. To je že tretjič letos, da so Albanci odprli ogenj na angleške ladje.

Albanci se niso opravičili, ampak so se še pritožili na koncil združenih narodov, da so prišle angleške ladje in albanske vode brez dovoljenja albanske vlade.

Ministri debatirajo glede Trsta

Japonska je dobila novo ustavo, po kateri ima ves narod enake pravice

Tokio. — Včeraj je japonski cesar Hirohito naznanil japonskemu narodu novo ustavo, po kateri bo cesar samo še kot simbol države brez vsakih posebnih pravic. Po tej novi ustavi, ki bo stopila v veljavo čez 6 mesecev, ima vsak državljan enake pravice, moški in ženske; ki se lahko organizirajo v delavske skupine; ki lahko poročijo kogar hočejo. Star običaj, ko so starši sklepali poroke svojih otrok, je odslej nepostaven.

Po vsem očitu so se vršila radi tega večerj velike slavnosti. Cesar je oblekel svoja svilen oblačila in po starodavni šegi naznanil svojim bogovom, da se odpoveduje politični moči in da bo odslej samo še navadna figura.

Cesar je prvič govoril narodu po radiju ter ga pozival, naj se mu pridruži, da bodo zgradili nov narod v svobodi in miru.

Nova ustava je odvzela cesarju njegovo dosedanje oblast kot vrhovno božansko bitje v državi in kot vrhovni poveljnik vse bojeve sile. Odslej ne bo imel nobene politične moči več. Niti darov ne sme sprejemati, če tega ne dovoli parlament.

Po novi ustavi so odpravljene tudi vsi plemiški naslovi. Nova ustava narekuje svobodo vere, govora, pisave in zbiranja v skupine.

Besedilo nove ustave je odobril general MacArthur.

Vsi uslužbenci mestne ulične železnice hočejo višjo plačo

Cleveland, O. — Thomas Meaney, predsednik unije uslužbencev pri mestni ulični železnici, je naznanil vodstvu, da zahteva unijsko zvišanje plač in mezd in sicer od 25 do 39%, kakor je pač delo pri raznih oddelkih. Meaney je zahteval od vodstva, da sprejme zahteve unije najkasneje do 10. novembra.

Uslužbenci so prošlo leto dobili zvišanje 13 centov in pol na uro.

Nasvet je morda dober tudi za Ameriko

Brighton, Anglija. — Šerif v okraju Sussex je svetoval ljudem, ki pitajo perutnino za božične praznike, naj jo zakoljejo takoj in spravijo v hladilnici do praznikov. Šerif pravi, da bodo letos bolj kot kdaj poprej kradi kokiši za praznike.

KAJ MORA DANES DEŽELA IZVOLITI

Danes so po vseh Zed. državah volitve v kongres, ter v državne in sodnijske urade. Pričakujejo, da bo šlo danes na volišče do 35,421,339 državljanov. Vseh precinkov v deželi je 131,072.

Izvoliti je treba 34 senatorjev, kandidatov je 97.

Izvoliti je treba 432 poslancev, kandidatov je 880.

Izvoliti je treba 33 guvernerjev, kandidatov je 88.

Vreme napovedujejo za danes oblačno in mrzlo, torej pripravno za volitve. Samo v državi Colorado bodo volivci gazili sneg na volišče.

DELAVCI, PREPRICANI STE LAHKO, DA JE LAUSCHE VAS NAJBOLJŠI PRIJATELJ! TOREJ GLASUJTE ZANJ!

Premogarji so že začeli pomalem stavkati, Irdijo poročila

Dogovori med unijo in vlado bodo zopet danes v Washingtonu.

Washington. — John L. Lewis in zastopniki vlade so odgodili dogovore do ponedeljka in se ne ve, kakšen bo uspeh od njih. Pričakovalo se je, da Lewis ne bo napovedal stavke unijevskih premogarjev pred 20. novembrom, ko poteče datuma pogodba. Toda iz West Virginije, Kentucky in Tennessee se poroča, da je zaprlo že 42 premogovnikov, ker so šli predmorgarji na stavko, čeprav ni bila avtorizirana od unije.

Vladni uradniki pravijo, da je za to odgovorna unija, ki ne pouči svojih članov, da je stara pogodba z vlado še vedno v veljavi. Nekateri pa pravijo, da ni glede tega nobenega nesporazuma, ampak da izvajajo stavke samo radi tega, da bi položaj v premogovni industriji še bolj resen zdaj na zimo, vsled česar se bo vlada raje vdal zahtevam Lewisa oziroma unije. Vse premogovnike obratuje v imenu vlade notranji tajnik Krug.

Unija železničarjev dolži železnice, da so odgovorne za zastoj

Miami Beach, Fla. — Unija železničarjev, ki zboraže tukaj, je obtožila vodstva ameriških železnic, da so krive, če gre material prepočasi v tovarne in izdelki prepočasi iz tovarne ven. Dočim vodstva železnice trdijo, da nimajo dovolj železniških voz na razpolago, pa trdi unija, da je čekirala položaj na 53 večjih in manjših železnicah in dognala, da je vzrok čisto neke druge.

Unija trdi, da železnice zadržujejo na kolodvorih nalašč vozove, da potem lahko sestavljajo daljše vlake; da ne zaposlujejo dovolj osebja, da je uradništvo, ki določa tovarne vozove za razne kraje nevesče.

OPA je dovolila višjo ceno za vso barvo

Washington. — OPA je zvišala ceno na barvi vse od 31c do \$1.30 pri galoni. Kot vzrok navaja višjo ceno lanenemu olju, ki je bilo vzeto iz vladne kontrole 20. oktobra.

Višja cena za barvo je stopila v veljavo včeraj pri izdelovalcih. Ti bodo pa zopet zahtevali višjo ceno od prodajalcev, čim bodo ti dobili to dražjo barvo v prodajo.

Višja cena bo: 45 centov na galono za stensko barvo, 76c za notranjo gloss barvo, \$1.10 za zunanjo hišno barvo, in druge vrste barve bodo zvišane v ceni temu primerno.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Važna seja nocoj — Podružnica št. 14 SZZ ima nocoj ob 7:30 važno sejo v SDD na Recher Ave. Vse članice naj se po možnosti udeležijo.

Kdo je izgubil pero — V Norwood gledišču je bilo najdeno samopojno pero. Kdor misli, da je njegovo, naj se zglaši na 1131 E. 60. St.

Vesela vest — Mr. in Mrs. Adolph Petrich, 3949 W. 22. St., naznanjata narastek v družini in sicer so jim prinesle vile rojenice sinkota prvorojenčka. Mati in dete se dobro počutita v Evangelical Deaconess bolnišnici v Brooklynu. Mlada mamica je bivša Mary Oblak, hči Mr. in Mrs. Oblak z istega naslova, ki sta zdaj že petič stari ata in stara mama. Mrs. Petrich iz Jefferson, O. je pa zdaj tretjič stara mama. Čestitke vsem skupaj.

Lep koncert bo — Slovenski pevski zbor v Euclydu bo podal v nedeljo 10. nov. lep koncert v SDD na Recher Ave. Zbor je pod spretim vodstvom Mrs. Mary Gerl, ki je izbrala za ta prvi koncert najlepše pesmi. Pričetek koncerta bo ob 4 popoldne, zvečer bo pa ples, za katerega bo igral Vadalov orkester. Vstopnina za koncert in ples bo \$1, samo za ples zvečer pa 60c. Narod je prav prijazno vabljen, da se te prireditve v velikem številu udeleži.

Pismo ima pri nas — Pri nas ima pismo Janez Dolinar, doma iz Lučin, obč. Trata nad Škofjo Loko, po domače Mežnarjev. Piše mu brat Matevž Dolinar.

Strica išče — Franc Skulj bi rad zvedel za naslov svojega strica Johna Skulj, doma iz Griča. Piše naj mu na naslov: Franc Skulj, Campo profugi 9, Senigallia (Ancona), Italy.

Guverner na pogrebu — Guverner Lausche je prišel včeraj na pogreb pionirja Johna Šlogarja (Jamška), ki ga je zelo rad imel. Tudi v bolnišnici je obiskal. Guverner je bil navzoč pri pogrebnih maši in šel je tudi na Kalvarijo, kjer je po končanih obredih obiskal tudi grob svoje ranjke matere.

Vabilo na sejo — Podružnica št. 41 SZZ bo imela sejo v četrtek zvečer 7 v navadnih prostorih.

Premembe seje — Podružnica št. 18 SZZ ne bo imela seje jutri, ker so prostori oddani za volitve. Priljudna seja bo prvi terek v decembru.

Iz raznih naselbin — Ely, Minn. — Na 26. okt. je župnik g. Fr. Mihelič poročil v cerkvi sv. Antona Josepha Tracy iz Long Island, N. Y. in Rose Golob, hčerko Mr. in Mrs. Frank Golob iz E. Harvey St. Mladi par bo imel svoj bodoči dom na Long Islandu. — Na 31. okt. smo bili obveščeni, da je dobila družina Mr. in Mrs. Albert Grahek v Long Beach, Kalifornija, sinčka prvorojenčka. Albert je sin Mr. in Mrs. Jos. Grahek iz 844 E. Sheridan St., Ely, Minn. Tako je postala Mrs. Grahek stara mama.

Volite po svoji vesti-toda gotovo volite!

OAJ BRAT, DAJ SESTRA, SPOMNI SE BEGUNCEV S KAKIM DOLARJEM

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER6117 St. Clair Ave. Henderson 6628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays**NAROČNINA:**

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po razpisnih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.
Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months. Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months. Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1938, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83

No. 217

Tues., Nov. 5, 1946

DOPIS IZ GORICE:**Škof Rožman v luči Mikuževega pisanja**

Odpadli duhovnik, dr. Mikuž, ki čuti dolžnost, ali bolje, kateremu zapovedo komunisti, da jih opravičuje, kadarkoli naredi kakšno očitno krivico pravovernim slovenskim katoličanom, se je oglašil tudi v dne "slavnega ljubljanskega procesa." Reče je pa že tako zaslepljen, da ne razločuje več, ali je temno ali svetlo, kar napiše. Hotel je škofa prikazati kot zločinca, vojnega krivca.

Preden sodišče proglasi koga za zločinca, mu predloži "corpus delicti," predmet, s katerim je izvršil zločinsko dejanje. Tudi Mikuž je hotel narodu predložiti škofov "corpus delicti." Kaj mislite, da je mogel pokazati ljudstvu? Poneverbe, goljufije, vojne načrte, morilno orožje? Saj je vendar vojni zločilec, vojni krivec! Seči je moral po edinem orožju, s katerim je škof nastopal in zagrešil "vojne zločine." Iz pastirskih pism in škofovih pridig je moral prepisati nekatera mesta, kjer škof odločno obsoja brezboštvo in komunizem, kolikor prinaša narodu verske zmede in brezboštvo. Kadar se mu je kakšno mesto zdelo preveč gledano iz čisto verskega stališča, mu je s svojimi pripombami v oklepaju vrnil videz boja proti "osvobodilnemu gibanju." Tudi se ni sramoval podkati škofu brošuro "200," kjer je komunizem v OF objekti tako točno zadel, da bi ga moral spoznati vsak slepec. Seveda, če ne bi Mikuž potvarjal resnice in podtikal dejanja, ne bi bil več "pravi ljudski duhovnik."

Po Mikuževem mnenju je višek zločinov nad narodom naredil škof s temi besedami: "Do zadnjega bom trdil in učil, da je brezbožni komunizem (OF, komentiral Mikuž) največje zlo in najhujša nesreča za slovenski narod." (Iz pridige na Miklavžovo nedeljo 1943). "Brezbožni komunizem je največje zlo, ki preti materialni in duhovni kulturi našega naroda." (Iz govora ob drugi obletnici Natlačanovega umora). "Ali Kristus, ali brezboštvo v obliki brezbožnega komunizma (OF, komentiral Mikuž)! Brezbožni komunizem ima namen iztrebiti Kristusa, pa skriva svoje brezbožne cilje pod krinko, pomagati delovnemu ljudstvu, osvoboditi narod... Voditeljem komunizma ne gre za svobodo, niti ne v prvi vrsti za pomoč delovnemu ljudstvu... Ti (voditelji OF, komentiral Mikuž sam) imajo največji greh, te Kristus obtožuje ko množico, ki se da od njih voditi in ki izvršuje dostikrat delo neznanih voditeljev. Zelo značilno je, da brezbožni komunisti pozdravljajo z dvignjeno pestjo. Pest proti nebu, proti Bogu, je naravni izraz sovraštva do vsega, kar je božjega. (V enem postnih govorov leta 1944).

Tako je pridigal škof Rožman in v takem duhu je pisal svoja pastirska pisma. In to škofovo delo imenuje Mikuž, ta "zgodnji, pravi ljudski duhovnik," ki se ga še komunisti sramujejo, zločin nad narodom, zlorabo vere in zapeljivanje ljudi. (Slovenski Poročevalec, avg. 1946: Zakaj narod sodi svojega škofa).

Kaj dobrega je že ljudstvu naredil Mikuž, ki se spodtika nad svojim škofom, ker je okupacijski oblasti v skladu z mednarodnim pravom in božjo zapovedjo (4) obljubil podreditve in pomoč v vsem, kar je "v časno in večno korist ljudstva"? Angleži so odlikovali razne svoje uradnike na Normanskih otokih, čeprav so za časa nemške zasedbe podpisovali njihove naredbe, češ, da je bila "njihova naloga braniti ljudstvo pred Nemci." (Glas zaveznikov v 22. dec. 1945). "Komisija za čiščenje" je v Gorici oprostila zdravniška, ki je "imel važne funkcije pri fašistični stranki." (Glas zaveznikov 19. feb. 1946). Zakaj? Pravočasno se je priklonil tudi partizanom in jim ponudil svoje sodelovanje. Slovenski komunisti in njihovi petolizci pa svojega škofa, ki ni bil pristaš, še manj funkcijonar fašistične ali nacistične stranke in ni podpisal niti ene okupacijske naredbe, pač pa mu je bila pri srcu "časna in večna korist ljudstva," proglasijo za zločinca in ga sodijo kot vojnega krivca. In vendar bi se moral marsikdo, ki nastopa proti škofu Rožmanu, zahvaliti samo njegovim prošnji na okupacijske oblasti, da ga še ni pokosila fašistična strojnica ali da ni vzdihoval ali umrl v nacističnem taborišču. Ne, zaradi škofove pametne podreditve ni zgorela niti ena slovenska domačija, se ni potočila niti ena kapljica človeške krvi, radi Mikuževe zlorabe vere in zapeljivanja ljudi se je pa na tisoče hiš spremenilo v pepel, šlo v izgubo na milijarde narodovega premoženja, je na tisoče družin ostalo brez očetov, mater, sinov, hčera... Ali je tak duhovnik še "iz ljudstva za ljudstvo," ker iz obzira do brezbožcev govori samo o politiki, ne oznanja pa resnic Boga, ki "želi, da bi prišli vsi k spoznanju resnice in se tako zveličali?"

Opadli duhovnik Mikuž je hotel osramotiti svojega duhovnega očeta, svojega škofa. Dosegel je pa nasprotno. S svojim pisanjem o škofu-zločincu je prav na podlagi njegovih pridig in pastirskih pism povedal vsej javnosti, da je bil ljubljanski škof pred vsem škof, ki je svojim vernikom oznanjeval le zdrav Kristusov nauk, jih prepričeval, svaril in opominjal z vsem potrpljenjem, kakor naroča apostol Pavel. Zato pravoverni katoličani iz dneva v dan bolj spoštujejo svojega škofa. Mikužovo pisanje jim je spoštovanje še povečalo. "Vedeli smo, komu smo verovali. Zda smo potrjeni v prepričanju: Velikega škofa imamo!" Tako sodbo o

svojem škofu si je pa naredilo ljudstvo. Bivši simpatičarji, ki so se po zgledu izgubljenega sina v komunističnem raju že preobdela ostankov od komunističnih obljub, molijo zdaj svoj kes in se bijejo po glavi: "Saj je škof napovedal, kako bo, če zavladajo brezbožni komunisti. Zakaj mi nismo verjeli?" Žal, da se nekateri spametujejo šele, ko dobe dobre šne bunke po glavi. Toda "po toči zvoniti je prepozno," pravi ljudska modrost.

BESEDA IZ NARODA**John Tomažič v spomin**

Cleveland, O. — Tebi, dragi naš John Tomažič, naj bi kdo drugi bolj zmožen in bolj vreden mož izrekel nekaj besedi ob Tvojem odprtem grobu. Ti si bil res vreden sin matere Slovenije in svoje rodne grude in vreden ameriški državljani. S svojimi delom in vzgledom si bodril druge k značaju in spoštovanju do domovine, kakor tudi nas tukaj, da bi ostali vredni sinovi in hčere svoje domovine kakor tudi vredni državljani naše nove domovine Amerike.

Ne poznam bolj vrednega v ravnanju za te zgoraj omenjene čednosti, kakor si bil Ti blagi rojak in sodruhinik vseskozi od svojega prihoda v to novo domovino, skozi vse voje tako trudopolno življenje, odkar si se naselil utkali. Vedno sem imel do Tebe veliko spoštovanje, ker sem videl v Tebi vzornega, narodno zavednega moža v vseh ozirih, kar sme in more kdo pričakovati od moža, ki si mora s trudom služiti svoj in svoje družine obstanek. Bil si nam vzor mlademu, vzor moža in gospodarja, vzor kulturnega delavca, ker si se vedno rad pokazal na odru, kjer koli je bila potreba in prilika širiti slovensko zavest in povzdigniti glas za dobro slovenskega naroda.

Nad vse pa si bil zmožen in navdušen govornik. Kot takega smo Te poznali, da si mož globokih misli in vzvišenih idealov. Kadar smo se pripravljali na narodna praznovanja, smo vselej sklenili povabiti tudi Tebe, kot govornika, ker smo bili v srehih prepričani, da bo Tvoja beseda zadela v srca poslušalcev. Kakor se ptica ne pozna samo po perju ampak po petju, tako smo poznali tudi Tebe in Tvojo srčno ljubezen do domovine in do svojega naroda, in vse to iz Tvojih besedi. Z velikim veseljem smo sprejemali Tvoje navduševalne besede, ki so bodrile in navduševale navzoče za povzdigo narodne zavesti. Bil si narodno zaveden, a ne prenapet ali fanatik. Spoštoval si vedno prepričanje svoje bližnjega in sam vedno pokazal, da se držiš svetlin svojih prednikov vernega slovenskega naroda.

S takim svojim karakterjem si dajal dobre vzgled fantom in možem in še več pa si dejansko storil. Bil si trgovec. V kolikor sem Te jaz poznal, moram reči, da si bil mučenik trgovine, v katero si se ujel v letih, to je v tistih "suhih letih" ki so marsikaterega trgovca postavila na beraško palico. Ti si se boril. Boril si se za pošten in pravičen obstanek, kajti Ti nisi poznal druge poti kot poštenost. Vem, kako so Te stiskali od vseh strani, toda nisi se uklonil, ostal si mož neupogojen. Ostal si zvest svojemu značaju tudi v trgovini. Z neumornim delom si premagal depresijo in tako rešil dom in

streho svoji družini in zanjo ohranil tudi dobro ime vzornega trgovca, čeprav je bila trgovina za Te samo težka in trda delavnica.

Vse si prenesel, četudi Ti je Bog poslal težko preiskušnjo — nesreče in bolezni, katere nisi bil kriv sam. Padec na ledu Ti je poškodoval nogo, ki Te je potem mučila vse življenje. Vse si prenesel in potrpeš. Dramska družba Triglav in Ilirija Ti bosta gotovo ohranila časten spomin in Ti ostala hvaležna, kakor tudi vsi, ki so Te poznali. Počivaj v miru!

Anton Grdina.

Na prireditvi Skupnih društev fare sv. Vida so dobili nagrade sledeči:

Prvo nagrado: Maytag pralni stroj: Mrs. Legerski, 1100 E. 71. St.

Drugo nagrado: \$50: M. Figurski, 1326 Giddings Rd.
Nagrade po \$25: Jo Seelye, 1228 Addison Rd., Walter Ashby, Dr. A. J. Perko, 3038 East Blvd., J. Jezerinac, 5602 Carry, K. Buehner, 1105 E. 71. St., F. Adso (Arko), 981 Addison.

Nagrade po \$10: W. Lang, Weatherhead Co., C. J. Widmar, 1173 Norwood, John Kommin Jr., 6430 St. Clair, Zigan, 1114 E. 68. St., Anna Skully, 6802 St. Clair Ave., J. B. Danicic, 6727 Edna Ave., Joe Brodnik, 18611 Muskoka, F. Pavelich, 1182 E. 61 St., Mary Kolenc, 6406 Carl Ave., Mrs. Tomali, 5709 Bonna.

Po \$5: R. Hočvar, 6707 Edna, Josephine Zak, 6220 Carl, Anna Cirnski, 1028 E. 76. St., M. Stuber, 402 CAC Bldg., Chas. Koncilja, 9002 Empire Ave., Steve F. Pirnat, 6516 St. Clair, A. Haffner, 6106 St. Clair, Mrs. J. Belle, 462 E. 118. St., J. Zlatorepec, 1282 E. 169. St., J. Treek, 1075 E. 64. St., Frank Perme, 1133 Norwood Rd., F. Karnak, 1018 E. 71. St., Dorothy Tiskur, 1065 E. 69. St., Anna Bajt, 5604 Carry, Mrs. Zakrajsek, Painesville, O., Jo Sustar, 6531 Schaefer, Frank Arko, 981 Addison, Agnes Klemenčič, 5806 Prosser, George Rakar, 1067 E. 69. St., Chas. Larsen, 641 E. 123. St.

Ti bodo prejeli nagrade, če se zglašijo v župnišču sv. Vida v četrtek zvečer od 7 do 8. Vsak naj prinese s seboj tudi odrezek srečnega listka.

Lep program se nam obeta v Waukeganu

Waukegan - North Chicago, Ill. — V nedeljo 24. novembra bo društvo sv. Jožefa št. 53 K. S. K. Jednote iz Waukegana - North Chicago, Ill., priredilo pozdravni banket in program za vse svoje člane vojske, ki so se vrnili iz vojske. Načrt in program za ta banket je bil že narejen na prejšnji seji in zadnji zaključek z ozirom na sodelovanje je bil toliko pridržan, da bo društvo sv. Jurija imelo svojo mesečno sejo in najbrž bodo tudi oni sodelovali pri tem programu, kjer so dobrodošli. Večina članov vojakov je danes doma in le še malo število jih je ostalo v službi domovine od 112 članov, ki so bili vpoklicani.

Tajnik, Joseph Zorc, ki je začasno prevzel ta posel, poroča, da bo ta prireditev nekaj posebnega. Vsak član bivši vo-

jak in en gost, katerega si bo sam izbral, bo odlikovan in poslačen na 24. novembra v polni meri. Poročano je, da bo ta prireditev izvrstna in vse v priznanje in čast članom-vojakom obeh imenovanih društev. Ves program se bo vršil v dvorani fare Matere Božje; v tem bo vključen banket, program, ples in prosta zabava. Več o tem bomo poročali pozneje.

V ponedeljek 28. oktobra so člani na svoji seji društva sv. Jurija, to je naše lokalno samostojno podporno društvo, odobrili, da se vrši skupna seja obeh društev in pri tej seji se bo odločilo glede natančnega programa za omenjeni dan.

Člani društva sv. Jožefa št. 53 KSKJ in prav tako člani dr. sv. Jurija, ki še niso vložili prošnje za neporabljeni dopust v času vojaške službe (Unusd Leave) lahko to storijo pri Joseph Zorcu, ki ima na razpolago pravilne formate.

Poročevalec.

Iz boljševiških "nebes"

Med 10. in 15. sept. leta 1930 je bilo v Rusiji pod pretvezo, da so širili protirevolucijsko propagando, ustrelenih 19 duhovnikov. Boljševiki so skušali zunanji svet prepričati o krivdi obsojencev, ki se je izkazala v dolgih preiskavah. Kakšna so ta zasljevanja, nam nazorno kaže sledeči primer, ki ga je popisal očividec.

Neki pop (pravoslavni duhovnik) je bil obtožen, da je govoril proti boljševikom in grozil ljudjem, ki bi se ravnali po boljševiških odredbah, s cerkvenimi kaznimi. Častitljiva postava sivolasega starčka v raztrgani obleki, očeta 7 otrok, ki je dolgo časa brez sredstev živel v hudem pomanjkanju, se je ostro odražala od sijajne okolice. Na vzvišenih sedežih so sedeli člani sodnega zbora, sami mladi ljudje; okoli duhovnika so se bliskali krvavi bajoneti; ostalo dvorano je napolnila škodoželjna množica. Prečitali so obtožnico, predsednik je strogo vprašal duhovnika, ali prizna svojo krivdo.

"Govoril sem kot pastir svojim ovčkam, ki mi jih je zapal Bog."

"Le nič igranja, Dimitrij Suhajlov!" ga je prekinil predsednik. "Odgovarjate kratko in jasno. Ali priznate, da ste krivi izjav, ki jih navaja obtožnica, ali ne?"

"Ne! Besedam, ki ste jih iztrgali iz mojega govora, podti-

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

(Nadaljevanje z 1. strani)
no poslal iz ječe svoj materi hrvaški duhovnik, ki je bil obtožen skupaj z nadškofom Stepicem v znanem zagreškem procesu. Na lističu papirja ji piše, da so ga telesno in duševno do konca izmučili. Potem pa nadaljuje, da klub vsemu temu ne bo pristal na njih zahtevo, da prebere proti nadškofu izjavo, katero od njega zahteva policija. — Može je, da koga s svojimi metodami pripravijo do tega, da res kaj prizna, česar niti narejeni ni. Nimajo vsi ljudje enako trdnih živcev.

OBRAVNAVA V MARIBORU. — Sredi oktobra se je vršila v Mariboru obravnava proti generalnemu vikarju v Prekmurju Ivanu Jeriču, župniku v Turnišču. Z njim je sedelo na zatočni klopi še 12 Prekmurcev. Obtoženi so, da so dajali pobudo za organiziranje oboroženih tolp proti obstoječemu redu, da so napadali oblastne organe, da so imeli zveze z veleizdajalci v tujini, s četniki, domobranci in ustaši itd. Dalje očita obtožnica, da so vršili obveščevalno službo potom tajnega radija, širili vesti iz Jugoslavije, da so imeli zveze s Stepicem itd. Pobudnik vsega tega pa da je bil Ivan Jerič. Ko to pišem, mi izid obravnave še ni znan. Ivan Jerič je

Če verjamete al' pa ne

Torej zdaj bo treba iti pa na ogled za četrim, ki bi bil pripravljen deliti z nami vse do-

kate drug pomen!"

"Seveda! Besede so padle in nameravali ste svoje poslušalce naščuvati proti državni reformi in proti sovjetom! Poznate določbe vojnega zakona o redu v državi?"

"Poznam."

"In kljub temu, morda vprav radi tega ste hoteli naščuvati vernike?"

"Storil sem svojo dolžnost."

"Poznate kazni za to?"

"Moje življenje je v božjih rokah."

"Bomo videli, v čigavih rokah je." Ker navzočni radi visoke starosti obtoženca niso vsi glasovali za krivdo, je imel predsednik sodišča nanje ogroževit govor, ki je našel odmeva.

"Doli s farjem! Ustrelite ga! Lažnivec! Podlež!" je divjala množica.

Neka ženska se je prerila naprej in se zavihtela na tribuno. "Tovariši!" je kričala.

"Leta in leta so nas znali imeti farji na vajetih. Tale je imenoval goljufje vse, ki se bore za svobodo. Vsakdo, ki ni temu podoben, naj glasuje za to, da je kriv!"

Množica je vzdijala, a ker je bilo med njimi vendar tudi nekaj prijateljev cerkve, tudi drugo glasovanje ni prineslo odločitve. Ženski, ki je prej govorila, so vojaki komaj ubranili, da se ni sama zagnala v sivolasega starčka.

Celo v nekaterih starejših delavcih se je vzbudilo sočutje in so predlagali, naj upoštevajo njegovo številno družino in naj ga izpuste.

"Mir!" je zakričal vznemoljen predsednik s peklenskimi potezami v borazu, stopil k duhovniku in nadaljeval: "Tovariši! Ali so naši bratje ob revoluciji v Petrogradu zato prehlali svojo kri, da nas sedaj zaničuje hudobni duhovniki? Take izpuščati se pravi, prodajati svobodo!" Po teh besedah je nameril revolver na glavo duhovnika, ki se je v tem trenutku zgrudil z razbito lobanjo. In kri in možgani so poškropili steno...

Resnicoljub.

bil pred več leti nekaj časa poslanec za Prekmurje v belgradskem parlamentu. Ko je bila Slovenska krajina ali Prekmurje med vojsko pod madžarsko upravo in tako ločeno od Maribora, je postal Ivan Jerič generalni vikar, škofov namestnik, za ta del Slovenije. On je tedaj vplivna oseba v Prekmurju in take je treba odstraniti. Znano je tudi, da so Prekmurci najslabše ubogali ob času volitev in niso hoteli na volišče za Tita kljub vsemu pritisku. Sedaj se režim menja.

NA JESENICAH NA GORENJSKEM je bil obsojen župnik Anton Kastelic na 6 let ječe, bivša kaplana Križman Anton in Jože Godina pa prvi na 8, drugi na 4 leta ječe. Župnik s Koroške Bele poleg Jesenic je obsojen na 4 leta. Obravnava se je vršila v Ljubljani v začetku oktobra. Poleg teh štirih duhovnikov so bili obsojeni še Marko Valentin na 3 leta, Gospodarič Jakob na 1 leto in Marija Savinšek na 6 let. Obdolženi so, češ, da so uporabljali denar posojilnice za strankarske nameste. Kdo ve, kdaj se bo dala dogrnati resnica o teh obdolžitvah? Prej ne, da izgine sedanji režim, ki dejansko preprečuje obrambo, ki bi mogla kakorkoli zadeti režimovce.

brote, ali kar se že dobi na potovanju. Ni lahko spraviti skupaj družbe, ki bi se zgledala skupaj. Na 700 milj dolgi poti morajo biti štirje že precej vzeti skupaj, ker v tesnem avtu ni prostora za mednarodne zapletljive. To ni tako kot so štirje za baro, kjer so si lahko čisto na roko, ali pa kot junca v jarmu, kadar sta prvi vprežena in ki si na vse mile viže prizadevata, da bi se drug drugega rešila, tako vlečeta vsakdesi. Na dolgi vožnji v avtu ni, da bi človek rivec kahal; to si lahko dovolijo samo zakonci, ki so takemu že privajeni. Začne se navadno tako, da ona ukaže, naj zavozi na levo in bo prav gotovo na desno. Če mu ona reče, da vozi prehitro, bo prav gotovo stopil "na gas." Potem pa postane veliki petek popoldne ob treh, ko nastane splošen molk. On gleda naravnost po cesti, ona pa na desno skozi okno. Ta velikonočna pesem se potem nadaljuje še doma. On dene avto v garažo, ona plane pa v hišo. Ko pride on zanj, je že v spalnici. On hodi po parlorju (ali pa po kuhinji) nekaj časa gor in dol, brne v par stolov, ki mu niso prav nič napoti, potem polglasno spregovori kakor primerno besedo, ki ni za javnost, potem pa vzame ključ in gre skozi vrata, "katera tako zapre, da bo ona prav gotovo slišala ta cahen ter odide v — salun. V starem kraju bi zunaj na vogalu prav gotovo še zaukal, kar možkemu v takem položaju zelo dobro dene. V Ameriki pa ni take navade, kar je zelo napek.

Ko se bn drugo jutro zbudi, zasliši iz kuhinje tak ropot, kot v kuhinji kake velike restavracije. To je tako prestavljanje pisikov in kastrol, da bi moralo biti vse drobno, če bi ne bile tako močno narejene. Menda nalašč za take slučaje. Ko se on priplazi v kuhinjo, že precej zgreven, najde zajtrke na mizi, nje ni pa nikjer. Se je iz strategičnih ozirih umaknila v kako zaklonišče. Tudi pelet dobi že vso pripravljenost, čeprav je vsebina nekoliko bolj pohlevna in z bolj titularnimi amendmanti, kto navadno.

Ko gre mož z dela proti domu, je že ves prazniških misli in samo tuhta, kako bi zastavil besedo, da bi se preveč ne ponižal, pa da bi po nerodnosti ne odprl zatvornice pri svoji ljubi ženi. Dobro ve, da ne bo šlo drugače, kot da on začne. Pa je težko požreti veliko ko krivico, ki se mu je godila, kakor on misli. No, že najde kak povod, da pride zopet do sporazuma, čeprav odgovarja ona sprva samo za "ja" in pa "ne." Well, nekaj je pa le. Še najbolj jo je pogruntal o ni, ki bi bil silno rad spravil hišni red v normalno stanje, pa je bil toliko trmast, da ni hotel prvi usta odpreti. Boš stegnila jezik, če vrag ni, si je rekel, ko je šel domov. Ko pride domov, ne reče ne take ne take. Molče postavi pelco na svojo mesto, si sleče ta pametne hlače, se umije in potem se vsede k mizi, pa čaka večerje. Ona prestavlja kastrole in ponev, da je zvenketal kot bi kdo delal ofreht, ampak brez vsakih besedi. Tedaj pa on vstane, prižge svečo in začne z njo svetiti po kotih. Posveti v omario, po metle, pod sink, po peč, gre v parlor, posveti pod mizo, pod zozo, po vseh kotih. Ona, ki je vse to početje videla, se ne more več strpeti, pa zavpije nad njim:

"I, kaj pa vendar iščeš s svečo?"

"Hvala Bogu!" tedaj vzdihne on z blaženim glasom. "Tvoj jezik sem iskal, pa vidim, da ga še nisi izgubila."

"O, ti hudoba ti, zdaj se pa še norca delal iz mene, uboge reve," se razmaje ona, malo podrdra in bil je zopet mir na zemlji...

V plamenih rdečega pekla

Spomini političnega kaznenja
Spisal: ALBIN BREZNIK

Kazalo je, da so "kulaki" postali že res pravi kulaki, torej pomeščani prekupevalci in neodvisni posestniki svoje razredne ideologije, ker se za komunio niti zmenili niso. Te predznosti jim CPK (Centralna prehranjevalna komisija) ni mogla nikdar prav odpustiti. Poskušali so, da jim z nagajanjem in z izlivi sovraštva v vseh mogočih oblikah napravijo zapor tako neznošen, da bodo odnesli iz rdečega doma čim "lepše" vtise.

V sobah je zapovedovala komuna in kdor bi se ji upal upirati ali celo iskati zaslonbe pri organih uprave, ta si ni bil svest niti svojega jetniškega življenja, kajti leninistična taktika dovoljuje avantgardi uporabo vseh sredstev za dosegov svetovne socialne revolucije. Če bi se tako "slučajno" kak svojim voditeljem, komisarjem in ideologom nepokoren komunist neprogostovoljno preselil na drug svet, buržuazija gotovo ne bo točila solz za njim, avantgarda bi pa dosegla kar 2 na emen na 1 mah. Prvič bi s takim prekim sodom vzpostavila revolucionarno disciplino (komisarji so si namreč kljub najstrožjemu nadzorstvu znali priskrbeti učinkovit strup za take primere), drugič pa bi se ji nudila ugodna prilika, da se umor podtakne vladajočemu režimu in se iz tega kuje propagandistični material s pomočjo boljševiske kraljice o "krvavem terorju".

Da novodošli jetniki ne bi zvedeli resnice o revolucionarni preteklosti voditeljev, jim je komuna že v celice poslala pismena obvestila s svarilom pred "kulaki", ki jih je označila za plačane elemente režima in ki bodo po prestani kazni od GPU postreljeni. Večina novincev je to hrano z najboljšim tekotom zaužila, ker je po svoji preteklosti že tako spadal med komuniste, po prihodu v skupno sobo se je pa iz strahu pred sveto jezo komisarjev izogibala "kulakov" kakor gobavcev. Le redke izjeme so se ojuočile in se približale "kulakom", toda gorje, če je komuna zvedela za kako "protirevolucionarno" delovanje. Odgovorila je s psovskimi, obrekovanjem in tudi z napadi na telo. Od zunaj je bil rdeči dom vedno enak, le v njegovi notranjosti so višje in višje švigali nevidni, a tembolj občutljivi plameni rdečega pekla, kjer je Lucifer, Janez Kurnik, s svojimi hudici na čelu predvajal moskovsko komedijo iz prve polovice dva stoletja, "Rdeči raj".

Po gladovni stavki se je komuna povzpela do zavidljive moralne in ideološke višine. Med kriminalnimi "oficirji" je začela organizirati komunistične krožke, ker je na podstavi marksistične teorije ugotovila, da so ti le slučajno ali po krivdi buržuazije zasli na krivo pot,

so pa zelo revolucionarni elementi in lahko še postanejo brezhibni avantgardisti. Najpogvarnejši izmeček človeške družbe torej naj bi postal prvoboritelj za socialistično družabno ureditev. V komunističnih krožkih so se žeparji usposabliali za propagandistično delo. Na kulturnem področju jih je komuna pritegnila k pevskemu zboru, k orkestru in h gledališču, ki so bile od uprave dovoljene naprave. Vse te ugodnosti niso ovirale komune in njenih simpatizerjev, da bi o upravniku ne govorili vedno le kot o krovoločnem psu krvave buržuazije. Kajti razredni sovražnik ostane to, kar je. Le če bi postal član "zajednice" in prispeval mnogo mnogo slane in mesa, bi Janez Kurnik morda zatislil eno oko.

Janez Kurnik ni bil edini moskovljan v rdečem domu. Za njim je prišel še nekdo drug, ki je bil umobolen, a je kljub podedovanemu sifilisu z dobrim uspehom končal moskovsko "Komunistično univerzo narodnih manjšin zapada," znano pod kratko KUNMZ. Ob svojem prihodu v kaznilnico je bil duševno že popolnoma onemogel. Edina panoga razrednega boja, v kateri se je še udeleževal, je bila, da je v pljuvalniku reševal utopljene muhe in obenem predaval prostovoljnemu poslušalcu o razrednem razločevanju muh buržujk od muh proletark. V kaznilniški cerkvi je pri povzdiganju v njegovih možganih zakipelo. Prišel je razgrajati, da so ga morali odvesti in poslati v umbolnico. Čudno, da komuna njegvega besnenja ni vzela za revolucionarno brezbojniško akcijo in se ni z njim strinjala, saj načela revolucionarnega marksizma prav za prav to odločno zahtevajo.

Tretji moskovljan, ki je prišel v rdeči dom, je bil odličnjak komunistične univerze KUNMZ. Ta se je takoj po prihodu v državo javil oblastvom s pripombo, da je tega rdečega cirkusa sit in hoče v miru živeti. Sodišče ga je gledalo na to milo obsodilo in je kmalu odšel uživati svoj mir; zato ni mogel postati Kurnikov tekmeč.

Ne dolgo za njim je prišel v kaznilnico četrti moskovljan s svojo mlado gardo, od katere se ni mogel ločiti in jo je rajši pripeljal s seboj. Bil je zgovoren in mlad, bahav cigan, ki je svoje na KUNMZ pridobljeno znanje spretno uporabljal, da s spletkami vrže Kurnika z njegovega prestola. Kmalu je toliko zaslovel, da je Kurniku postalo vroče in je odšel čez poletje prostovoljno v celico, da zraste trava čez vse novice, ki jih je o njem prinesel cigan v svoji torbi. Lahko bi bil prevzel Kurnikovo dedščino, če bi tovariš kaj kmalu ne opazil, da je njegovo marksistično znanje čudovito kratko in jedrnat, še celo nekoliko preveč jedrnat, da bi moglo zadovoljiti njihovo nenasitno lakoto po dialektični znanosti. Zahrepeneli so po duševni hrani Kurnika in mu v celico poslali vabilo, naj se vrne med svoje učence.

Hitri ciganov zatón je povzročil peti moskovljan. Ta je svojega prednika spravil ob ugled z objavo umazanih denarnih afer, v katere se je kot blagajnik Rdeče pomoči zapletel s poverbo sovjetskih rubljev. Sicer tudi sam ni bil dosti boljši od vseh drugih. Ker ni bila njegova čustvena stopnja Bog ve kako visoka, ni mogel iz Moskve pritihotapiti drugega kakor sifilis.

(Dalje prihodnjič).

Kupujte Victory bonde!

1946	NOV.	1946
Sa	Mo	We
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

KOLEDAR

DRUSTVENIH PRIREDITEV

NOVEMBER

9. Društvo Slovenec št. 1 SDZ plesno veselico v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

10.—Pevski zbor Planina iz Maple Heights priredi svoj plesni koncert v dvorani na Stanley Ave.

10.—Slovenski pevski zbor Euclid priredi plesni koncert v SDD na Recher Ave. Začetek ob 4 popoldne; zvečer bo ples, za katerega bo igral Vadalov orkester.

15. AMVETS Post 25, veterani II. svetovne vojne ples v SDD na St. Clair Ave.

16.—Društvo Sv. Ane št. 4 SDZ plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

16.—Kuhinjski odske Slovenskega narodnega doma, 5050 Stanley Ave., Maple Heights priredi puranovo večerjo ob 8 zvečer; po večerji ples.

16.—Young Ladies Sodality fare Marije Vnebovzete ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

23.—Društvo Sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ plesna veselica

v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

24.—Oltarno društvo fare sv. Nikolaja praznuje 20 letnico z banketom v dvorani sv. Nikolaja na Supreior Ave. in 36. cesta. Zvečer ples.

27. Baraga Glee klub priredi "Barn Dance" v šolski dvorani sv. Vida.

30.—Društvo Jutrpanja zvečda št. 137 ABZ obhaja 25 letnico s plesom v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

30.—Plesna veselica društva Kras št. 8 SDZ v počast vrtnišim se članom-vojakom. Veselica se vrši v Slovenskem domu na Holmes Ave.

DECEMBER

31.—Direktorij Slovenskega doma na Holmes Ave. priredi običajni Silvestrov večer.

1947

JANUAR

4. Društvo sv. Ane št. 150 KSKJ priredi ples v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti v Newburghu.

24. St. Vitus Cadets št. 25 SZS prirede plesno veselico v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Kako je bilo pod Nemci in parizani no Gorjenskem

(Piše Jeseničan Albin Gaser)

Kržišnika Toneta iz Kropo so ubili, ker je kot prisilni mobiliziranec, ki se ni strinjal z ravnanjem partizanov, hotel pobegniti. Prvi komunistični Kroparji so odšli v gozd v maju in juniju 1942. V avgustu napadejo svojo lastno zadrugo tovarno, uničijo stroje in razbijejo pisarniško opremo. Tovarna stoji, delavci pa morajo za kruhom v tovarno na Jesenice. Ker leži Kropa tako od rok—Bogu za hrbtno prav v središču terena, ki ga obvladujejo partizani se naselijo tam razne partizanske komade. Med njima tudi komanda mesta Kranja. V Kropi so imeli partizani mnogo bunkerjev in položaje.

V Kropo so vodili partizani svoje žrtve na zaslišavanje, tam so jih tudi streljali. Iz sosedne vasi Kamne gorice so partizani ubili 29. 5. 1942 po vsem Gorjenskem znanega Vladimirja Kapusa. Bil je vedno zavečen Jugoslovčan, dvakrat so ga zaprli Nemci v Begunjak. Ni hotel kloniti niti pred enim niti pred drugim terorjem. Povabili so ga morilci v gozd na zaslišanje in ga ubili. Ljubljani

ski magistratni uslužbenci so si zgradili v Kamnigori veliko letoviško hišo, kamor so hodili njihovi stroci in oddiha potrebni na počitnice. Pension Jelovca se je imenovala ta stavba. V marcu 1943 so jo partizani izropali, odnesli odejo, posteljnino in kuhinjsko posodo. 12. januarja 1944 so jo po popolnoma demolirali. 2. januarja 1944 so razbili občinski urad in pošto. 6. januarja 1944 pa izvedli splošno mobilizacijo.

Mobilizirance so odgnali kot neznanesljive na Primorsko. Tam se jim ni dobro godilo, ker je bila dežela že čisto izropana, saj so partizani vse sproti pobrali civilnemu prebivalstvu. Kot marsikje drugje so tudi tam v letu 1944 in 1945 sklenili partizani z Nemci dogovor, da niso eden drugega nadlogovali, pač pa oboji gnjavili ubogo slovensko ljudstvo.

Pozivom partizanov za odhod v hosto se je odzvalo razmeroma malo število vpoklicancev. Zato se je pričela v veliki meri prisilna mobilizacija. Partizani združijo svoje čete v bataljone in brigade. Te brigade, ki štejejo po 300 do 600 mož obkolijo ponoči posamezne vasi in odnesejo v gozd vse moške, katere dobe doma, le svojih zaupnikov—takoimenovanih terencev ne. Nič ne pomagajo prošnje žena in jok otrok, vse mora iti. Vsi ki se jim ne zde dovolj zanesljivi, morajo naprej na Pri-

moško, od koder se težje pobegne, za onimi pa, ki so bili znani, da ne simpatizirajo z O. F. pa izgine vsaka sled. Množični grobovi po gozdovih se odpirajo in sprejemajo žrtve komunističnih tolovajev. Šele potem, ko bo strt komunistični teror bo mogoče pokopati te žrtve v blagoslovljeno zemljo. Ljudstvo ve za te grobove, pa je moralo molčati in mora molčati še danes. Napadi na osebne vlake se množe, na gorenjski progi skoraj ni več žel. postaje, ki bi bila še cela. Eno izmed prvih razstrelje pratizani ono v Otočah. To postajo so postavili šele par let pred vojno. Vlaki pa kljub temu vozijo nemoteno mimo razrušenega poslopja. Požigajo šole, minirajo župnišča, rušijo prosvetne in sokolske domove, vse z izgovorom, da je nevarnost, da se v njih naseli bela garda. In to je bilo opravčilo za vse zločine. Belo ali plavogardist je vsakdo, ki ni rdečegardist. Kdor ni komunist, kdor se ne vda brezpogojno terorju O. F., kdor si še upa mišliti z lastnimi možgani tak je belo — ali plavo — gardist in ta se mora spravi s sveta na ta ali drug način. Sredstev se ne izbira.

O Binkoštih 1944 zažgo v Gorjah že poprej izropano zadrženo poslopje, v marcu 1945 razstrelje župnišče istotam, žago verskega zaklada v Soteski pa posmode že leta 1942. Čemur prizanese okupator — počže in razstrelji komunist. Nemcem se godi na fronti vedno slabše, vedno večje razpredele prepustajo partizanom, v popolnoma svobodno upravljanje. Le sem in tja vprizore Nemci, ki o katerih so pa partizani preje obveščeni kakor vojaštvo, ki sodeluje pri teh hajkah.

V drugi polovici leta 1943 izprazni Nemci vso gornjo bohinjsko dolino, tako, da postanejo vse vasi od Gorjuš preko Koprivnika, Jereke do Stare Fužine izključno domena partizanov. Partizani gospodarijo sedaj popolnoma nemoteno. Pobijajo, vlačijo v gozd svoje žrtve, kjer jih mučijo čisto po svoji mili volji.

Ze v letu 1942 izvrše nekaj umorov po zgornji in spodnji dolini. Med drugimi ubijejo v novembru 1942 Stareta Janeza iz Srednje vasi št. 44. Nič drugega ni imel na vesti, kot odločno protikomunistično mišljenje.

Ko se umaknejo Nemci, tedaj zadivjajo partizani — komunisti z vso grozovitostjo. Iz občine Srednja vas v Bohinju pobijejo, postrelje in pokoljejo 41 žrtve. Svoje klavnice imajo deloma na planini Uskovnica, deloma na planini Grintavci v triglavskem pogorju. V gozdovih okoli teh planin, kjer so imeli komunisti izmenoma svoje najrazličnejše komande, počivajo in čakajo vstajenja komunistične žrtve iz Bohinja in od drugod.

SLOVENSKA NARODNA CITALNICA

bo vprizorila
raznoličen

KONCERT

10. NOVEMBRA OB 4. POP.

v avditoriju SND
na S. Clair Ave.

Na programu bodo pevski zbori, solospjevi, dvospjevi, četverspevi, solo na vijolino, solo na klavir, umetni ples in akrobatika.

Ob 8 zvečer prične ples v avditoriju. Pete Srnick in njegov orkester bo igral za ples.

MALI OGLASI

Oglejte napol-bungalow! Na 236. cesti blizu Babbitt Rd. sta naprodaj 2 hiši za ceno ene, 8 sob, napol bungalow in 4 sob za 1 družino, napol bungalow. V hiši je parlor, jedilnica, velika kuhinja, zajtrkovalna soba; ena spalnica, kopalnica in sončna soba v pritličju, 4 spalnice zgorej; pršna kopel in toilet v kleti, soliden dovoz, garaža, lot 50x156. Enodružinska hiša ima 4 lepe sobe. Hiše so v lepi okolici. Pokažejo se samo po dogovoru.

Service Realty Co.
12503 Superior Ave.
LI 1965 (218)

Za 2 družini
Naprodaj je lepa hiša za 2 družini, 9 sob, 2 nova furneza, lot je 100x195 in ves lepo zasajen z smrečjem. Hiša se nahaja en blok severno od Lake Shore Blvd. Zglasite se pri lastniku in si oglejte hišo na 328 E. 222. St. Euclid.

Grelec naprodaj
Naprodaj je grelec na vodo (circulating coal heater), rabljen samo 6 mesecev, cena je \$20. Vprašajte na 814 E. 156. St. ali pokličite LI 7944. (219)

Za 6 družin
Naprodaj je zidan apartment za 6 družin; 4 stanovanja po 3 sobe, 2 po 6 sob; letni dohodki znašajo nad \$2500. Gorkota na plin. Cena je samo \$15,800.

Porath Realty Co.
10522 Superior Ave.
Mr. Pausic
KE 8064 RA 5777 (220)

2 sobi išče
Priletna žena bi rada dobila 2 sobi; ima svojo opravdo. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče EX-3711. (217)

Grelec naprodaj
Naprodaj je grelec na premog (circulating coal heater) za \$25. Vprašajte na 867 E. 79. St. (217)

STANDARD BEER

BY THE CASE

\$2.75

BEST OHIO WINE

\$2.75 gal.

EMERY'S BAR
961 ADDISON RD.

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

BELO DOBIJO

VEČ POMOČNIC ZA

CAFETERIJO

SE SPREJME

Delo je v čisti, zdravi okolici

Morajo razumeti in govoriti angleško

Samo snažne, čiste in lične mlade ženske od 20 do 35 let starosti naj se prijavijo

\$29 za 40 ur dela na teden

Hrana in uniforme zastoj.

Zglasite se v

The Ohio Bell Telephone Company

soba 901

700 Prospect Ave.

Moški in ženske

Izkušnja ni potrebna. Dobre delovne razmere. Dobra plača od ure. Stalno delo.

American Box Co.

1900 W. 3 St.

Scranton Rd. bus

(218)

Ženske se sprejme

Sprejme se ženske za delo v kafeteriji v mali tovarni v okolici Maple Heights ali Garfield Heights. Zglasite se pri Industrial Cafeteria's Inc. 4900 Euclid Ave. (217)

Ženska za čiščenje

Sprejme se ženska za čiščenje in pranje; delo 2 dni v tednu; stalno delo. Pokličite IV 2460. (x)

Strojepiska

Sprejme se klerkinjo strojepisko za splošna pisarniška dela; stalna služba; 40 ur na teden. v okolici St. Clair Ave. in 55. ceta. Pokličite HE 7741. (220)

MALI OGLASI

Furnezi

Novi furnezi za premog, plin, olje, gorko vodo ali paro. Resetting \$15 — čiščenje \$5. premenjamo stare na plin ali olje. Thermostat.

Chester Heating Co.

1193 Addison Rd. — EN 0487

Govorimo slovensko (x)

Soba in garaža

Odda se lepa opremljena soba moškemu; dobi tudi garažo. Zglasite se na 942 Herrick Rd. par blokov vzhodno od Kultur-nega vrta. (218)

POPRAVA RADLJEV

LEDENIC

PRALNIKOV

ELEKTRIČNE

POTREBŠČINE

Vse delo garantirano. Mi pridemo iskat in pripeljemo nazaj. Pod novim vodstvom. Točna postrežba.

ST. CLAIR

APPLIANCE CO.

7502 ST. CLAIR AVE.

EN 7215

JOHN ZULICH

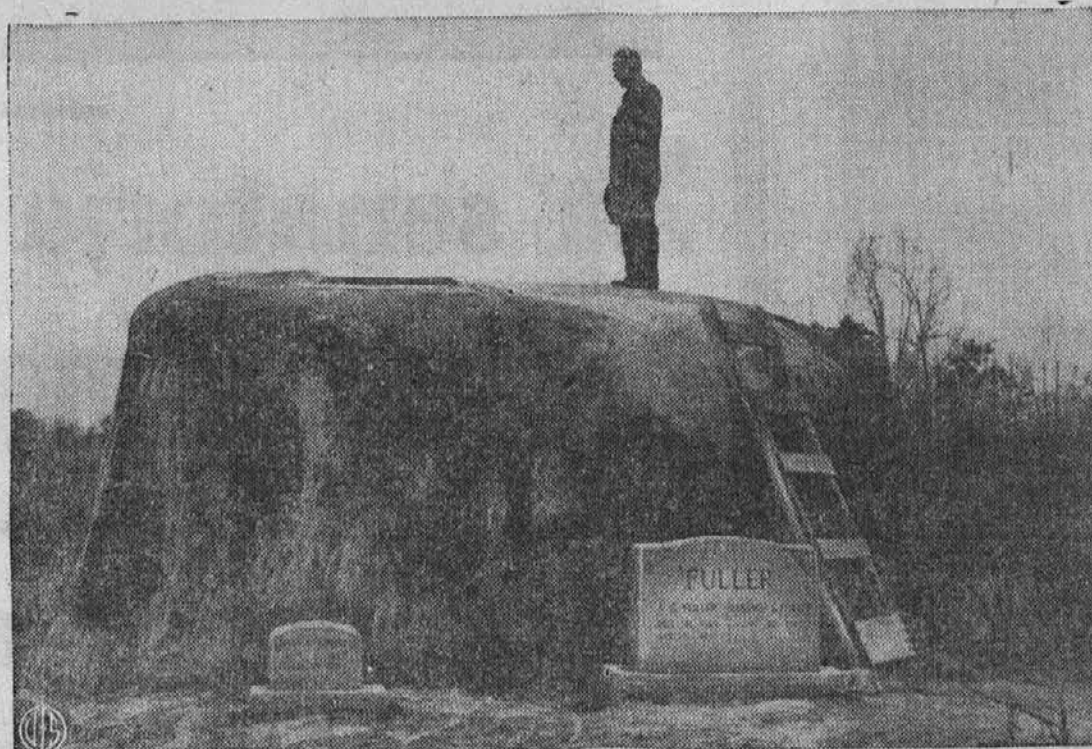
INSURANCE AGENCY

FRANCES ZULICH, agent

Zavarovalnina vseh vrst za vaše domove, avtomobile in pohoštvo.

IVanhoe 4221

18115 NEFF ROAD

Grob v skali. — Nenavadno zadnje zemeljsko počivališče je gotovo grob, ki je vse-tan v skalo in v katerem počivajo zemeljski ostanke pokojnega William A. Jeffreys iz Franklin County, N. C. Že leta 1845 je izrazil strah, da bo moralo njegovo truplo počivati v mrzli zemlji, zato so mu sorodniki dali izklesati grob v skalo, ki nam jo kaže gornja slika.

ALKA-SELTZER is unusually effective in the relief of Headache because its analgesic (painrelieving content) is made more positive by alkaline buffers. Alka-Seltzer being a combination of painrelieving and alkalinizing ingredients has gained wide usage and popularity for the relief of Acid Indigestion, Cold Symptoms, "Morning After" misery and Muscular Pains. And be sure to try Alka-Seltzer for that tired feeling following hard work or strenuous exercise.

Ask your druggist.
Be Wise - Try Alka-Seltzer

● V službi kalifa ●

ZGODOVINSKI ROMAN

— Ti umeš napravljati zdravila? Hm... — vpraša vojak.

— Umem.

— Dobro. Teda pojdeš tudi ti z nami. Koristna nam boš.

— Ali se mi pri vas ne zgodi nič hudega — vpraša plaho starka.

Vojak se nasmeje.

— Ne, če misliš, da si tako mlada, ti moram to misel izbiti iz glave. Ničesar se nimam bati.

— Ali se ne morem rešiti iz tvojih rok?

— Rešiti? Kako misliš to?

— Rada bi v svet, daleč od Kordove. Pusti me.

— Ti si smešna. Jaz nimam odločevati o tem. O tem odloča moj svetli gospodar hadžib.

— Wadha el Ameri?

Da, on!

— On je tvoj gospodar?

— To se razume.

— Ako je temu tako, me pelji k njemu. Razkrijem mu tajnost, ki ga gotovo vzraduje. Mislim, da me nagradi in pusti na svobodo.

O tajnosti govoriš. Znae so mi take ženske pravljice. Nu, naš hadžib ne da nič na take pravljice. Zato ti resno svetujem, opusti to bedasto misel, nego pojdi z menoj. Najprej pa zatakni svoj jezik za zobe, ako jih sploh imaš.

Starka zamrmra nekaj, a se ne da oplasiti in reče:

— Dobro. Videli bomo. Ako dobim nagrado ali ne, je stvar svetlega hadžiba, ali moja stvar je, da mu povem tajnost, ki ga bo močno zanimala.

Vojak zgane z ramami:

— Stori, kar te je volja. Meni je vseeno, zakaj malo me briga, kaj boš pripovedovala hadžibu. Ali sedaj mi pomози, da vzbudim dekle...

Bolje je, da je ne budiš. V nosilnici jo lažje prineseš k hadžibu. Tam jo pa takoj vzbudim.

XVII.

Fatima je stala pred hadžibom Wadho el Amerijem. Se nikdar ni bila tako lepa, kakor v tem trenutku.

In mrk obraz Wadhe el Amerija se je za hip zjasnil, ko jo je gledal.

— Deklica, kako ti je ime?

— Fatima.

— Si sužnja?

— Da. Sužnja gospodarja, ki je bil tvoj sovražnik.

Wadha jo pogleda ostro, trudeč se, da ji pogleda v dušo.

— Torej si tudi ti moja sovražnica?

— Motiš se! — odvrne deklica priprosto.

— Ali nisi ljubila Abubekra, svojega gospodarja?

Fatima stopi naprej. Z nekim studom stegne roke, kakor da odbija z ogorčenjem take misli od sebe.

— Nikdar!

— Ali nisi bila njegova ljubica? — vpraša Wadha el Ameri z nekim ciničnim in neverjetnim posmehom.

— Ne, gospodar!

— Zares čudno — zamrmra hadžib.

— Vendar je resnica.

— Zakaj pa te je imel v svoji hiši?

— Bila sem pri njem od mladih nog. Ne vem, kaj je nameraval z menoj. Morda me je hotel porabiti za drag denar. Morda — Kdo ve... To mu je preprečila smrt.

Moji ljudje so mi pravili, da želiš priti do mene. Ali je to resnica?

— Resnica, mogočni gospo-

dar!

— In kaj je vzrok tej tvoji želji? Kaka prošnja?

— Da, svetli hadžib — nakloni Fatima zmerno svojo glavo.

— Govori. Tudi mrki hadžibi ne odbijajo radi prošenj krasnih deklet, a moram priznati, da si ti krasno dete — se ji približa hadžib.

— Gospodar, stvar, o kateri ti hočem govoriti, je enako važna za mene, kakor je važna tudi za tebe.

— Oho — se začudi hadžib.

Kaj bi moglo to biti? Ali veš za kako zaroto zoper kalifovo ali moje življenje?

— Ne — reče mirno Fatima.

— ne boj se, meni ni znano prav nič o kakih zarotah. Od-

kod bi naj jaz, bedno dekle, katero so čuvali, kakor ptico v kletki, mogla zvedeti za kako zaroto. Ali stvar je zato važna, ker se gre za osebo, za katero vem, da ti je draga.

— Kdo bi mogel to biti?

— Gotovo se spominjaš mladega plemenitega viteza, ki je prišel iz daljnih dežel, preko globokih voda, od tam, kjer govorijo jezik, ki je tudi tvoj materinski jezik.

— Misliš Strežinjo — vzklik-

— Misliš Strežinjo — vzklik-

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

Zanimanje za sodno obravnavo v Londonu, kjer je bil na zatožni klopi morilec dveh žensk, 29 letni George Neville Heath, je bilo tako veliko, da so ljudje stali zunaj sodne dvorane, da so slišali izrek sodišča, ki je obsodilo morilca v smrt na vešalih.

ne Wadha el Ameri in obraz

mu prebledi vsled razburjenja.

— Da, gospodar — odvrne deklica in vsa kri ji šine v lica vsled dekliske sramežljivosti.

— Ti poznaš Strežinjo? Ti veš, kje je? Torej ni mrtev nesrečen mladeč, katerega sem že objokaval?

— Ni mrtev. On živi, svetli hadžib! Ali njegovo življenje je hujše od smrti. Njegove oči gledajo temo, njegovo telo je okovano v železje.

— Kaj — zavpije Wadha el Ameri — Strežinja je v ječi?

Mar se je drznil kdo dotakniti poslanika hadžibovega? Mar se je drznil kdo zapreti mladca, katerega sem vzljubil, kakor sina? Povej, kje je? Hitro, ne odlašaj! Takoj grem, da ga osvobodim. A gorje, stokrat gorje onemu, ki je učinil to. Pri preroku Mohamedu, z lastno roko mu razkoljem glavo.

Fatima zmaje z glavo.

— Zaman prisegaš, zakaj oni, ki je učinil to, je že kaznovan.

— Abubekr?

Da, on.

— Beden lopov! Dal bi ga mučiti, ako bi vedel za to.

— Pustimo mrtve počivati. Bilo je usojeno — reče Fatima.

— Usojeno — pokima hadžib, nato pa takoj nadaljuje.

— Ali ni dobro, da odlašamo. Povej, kje je Strežinja? Pojdi z menoj! Pokažeš nam pot.

Nato udari z roko ob roko. Na to znamenje vstopi suženj.

Takoj ukaže, naj sporoči poveljniku njegove telesne straže, ki straži danes pred njegovim dvorom, naj odbere nekoli-

ko čvrstih vojakov.

Suženj je odšel in se kmalu vrnil, javljajoč, da je četa pripravljena.

— A sedaj pripravi nosilnico.

— Kakšno?

— Ta deklica pojde z nami. Nosilnica naj bo zakrita tudi z

zavesami. Jaz bom sedel zraven nje.

Za trenutek je že bila povorka na potu. Hadžiba in deklico so nosili sužnji v nosilnici. Pred nosilnico in zanj je korakalo nekoliko vojakov z golimi meči.

Kordovski meščani so gledali to čudno povorko, a niso vedeli, da je v nosilnici mogočni hadžib. In če bi vedeli, bi se zelo čudili, zakaj hadžib se je silno redko pokazal na ulicah.

In ker so ga redkokedaj videli, bi ga večina meščanov niti ne spoznala. Zato se je širilo med narodom o njem vse polno legend.

(Dalje prihodnjič.)

Pridemo iskat ZASTONJ kamorkoli v mestu

POZOR!

Mesa primanjkuje, toda mi vam damo najboljše delo, najhitrejšo postrežbo na vašem radiju, pralniku, ledenici, čistilcu in drugih potrebščinah, ki potrebujejo popravke, v naši, na St. Clair Ave. najfinišše opremljeni popravjalnici. Pokličite nas, vam damo proračun za stanj.

MALZ ELECTRIC

6902 St. Clair Ave.

EN 4808

Razpeljemo po vsem mestu ZASTONJ

Volite za
SODNIKA

WILLIAM J.

McDERMOTT

JUVENILE COURT

4 letni termin

Priporočen od: Plain Dealer, Press News, Cleveland Federation of Labor, Citizens League, Cleveland and Cuyahoga Bar Associations.

K. S. K. JEDNOTA

★ ★ ★ ★ ★

POSOJUJE DENAR

članom in nečlanom

na zemljišča in posestva

po 4% obresti

brez kake provizije

ali bonusa

★ ★ ★ ★ ★

Posojila so napravljena na tak način, da se na glavnico odplačuje v mesečnih obrokih.

Za pojasnila in informacije pišite na:

GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE

351-53 NORTH CHICAGO STREET

JOLIET, ILLINOIS

IZVOLIMO PONOVRNO

Frank J.

LAUSCHE

za

GUVERNERJA

države Ohio

Za senatorja

James W. Huffman-a

Za kongres-at-Large

WILLIAM M. BOYD-A